

misyjne drożki

EVANGELIZACJE PAUPERIUS MISTICE

TEMAT NUMERU

TYSIĄC DNI WOJNY. Misjonarze w Ukrainie

NR INDEKSU 400637 ISSN 0209-1348

MISYJNE DRÓŻKI
dodatek
dla najmłodszych

EDYTORIAL

MARCIN WRZOS OMI

„Misyjne Drogi”, misyjne.pl, Poznań

Tysiąc dni okrucieństwa i szlachetności

20 listopada minie dokładnie tysiąc dni od rozpoczęcia pełnoskalowej wojny – najazdu Rosji na Ukrainę. Ta wyniszczająca wojna trwa od 2014 r., kiedy to nastąpiła aneksja Krymu przez Kreml i okupacja wschodnich terenów naszego sąsiada. Nastąpił okrutny czas śmierci, cierpienia, uchodźstwa, biedy, ciągłego lęku – dla nas zapewne, w bezpiecznym kraju, nie do wyobrażenia.

Paradoksalnie to także czas szlachetności, kiedy nasze relacje z Ukrainą się polepszyły, kiedy otworzyły się nasze serca i działa się Ewangelia. Bo przyjmowaliśmy uciekających przed wojną do domów, dzieliłiśmy się tym, co mamy: jedzeniem, dobrym słowem, lekarstwami, czasem...

Pomimo „zmęczenia” tym konfliktem postanowiliśmy go pokazać z innej strony. Na miejscu są misjonarki i misjonarze (także oblaci), zostali z ludźmi. Robili i robią heroiczną robotę. Głoszą nadal Ewangelię słowem, ale jeszcze bardziej potwierdzają ją czynami. Są z ludźmi w schronach, w domach poszkodowanych, przyjmują ich do swoich klasztorów, dzielą się tym, co otrzymują, także z Polski, są na linii frontu. Mało o nich w mediach. Im oddajemy głos. Stąd w tym wydaniu „Misyjnych Dróg” prawie same świadectwa, bez zbytnich komentarzy. Mamy wrażenie, że ich nie trzeba.

marcin.wrzos@misyjnedrogi.pl

Komentuje **Maciej Trzepałka**

PAPIESKI TWEET

FRANCISZEK

papież

Wszyscy, każdy mężczyzna i każda kobieta, są adresatami Bożego zaproszenia do udziału w Jego łasce, która przemienia i zbawia. **Wystarczy tylko odpowiedzieć „tak” na ten bezinteresowny dar Boga**, przyjmując go i pozwalając, by on nas przemienił.

@Pontifex_pl, 17 IX 2024

Bądźcie niespokojnymi poszukiwaczami prawdy, aby nie poddać się acedii myśli. **Bądźcie głównymi postaciami w tworzeniu kultury integracji, współczucia**, troski o najsłabszych i wielkich wyzwań świata, w którym żyjemy.

@Pontifex_pl, 27 IX 2024

Ewangelia, przyjęta i dzielona z innymi, otrzymana i dana prowadzi nas do radości, **ponieważ pozwala nam odkryć, że Bóg jest Ojcem miłosierdzia**.

@Pontifex_pl, 28 IX 2024

Środowisko, w którym żyjemy, jest darem Niebios, darem, który pośród prób historii i życia przypomina nam o pięknie mieszkania na Ziemi. **Dlatego należy je chronić przed żądzą pieniądza i spekulacjami, które zagrażają przyszłości**.

@Pontifex_pl, 3 X 2024

Jakże wielu ludzi spędza swoje życie jedynie gromadząc, bardziej myśląc o tym, by dobrze się mieć, niż o czynieniu dobra. **Ale jakże puste jest życie, które ugania się za potrzebami, nie patrząc na potrzebujących!**

@Pontifex_pl, 10 X 2024

Zdjęcie na okładce:

Jose Colon/
Anadolu/
ABACAPRESS/
PAP

TEMAT NUMERU

Misyjne Dróżki
dodatek dla dzieci

Wydarzyło się

4
Informacje z Kościoła, misji z kraju i ze świata

9
Podróż apostolska papieża Franciszka do Oceanii i Azji, 2–13 września 2024 r.
Na krańcach świata
Maciej Kluczka

Report misyjny

22
Statystyki misyjne
Polscy misjonarze
Kazimierz Szymczycha SVD

Na granicy kultur i religii

44
Ukraina
Kościół chrześcijański
Magdalena Rzym

Fotoreportaż

48
Ukraina
Cztery historie i pies
Jakub Gonciarz OP

Prześladowania chrześcijan

54
Etiopia
Bez rodziny, domu i ziemi
Dominika Przybysz

Z życia misjonarzy

56
Etiopia, Kamerun, Peru, Kanada
Arktyczna, Madagaskar

12
Czasem wydaje się, że Boga nie ma
Pavlo Vyshkovskiy OMI

23
Kapelan na linii frontu
Vadym Dorosh OMI

26
Dużo się zmieniło przez ten czas
Krzysztof Machelski OMI

32
Pamiętam ten poranek
Anton Litvinow OMI

Nasze rozmowy

18
Drony kamikadze podczas Eucharystii
z o. Witalijem Podolanem OMI
rozmawia Michał Józwiak

35
Znajdujemy jakoś siły, by żyć dalej
z Ruslaną Ivanytską
rozmawia Marcin Wrzos OMI

Naszym zdaniem

17
Krótko w temacie
25
Okiem katechetyka i misjologa
O Bożej matematyce i misyjnym moście
Aneta Rayzacher-Majewska

31
Okiem biblisty
Szukaj pokoju i dąż do niego
Józef Wciśto OMI

Fotoreportaż

38
Ukraina
Dziennik pierwszych dni wojny
Anastasia Woskresenska

Wokół misji

61
Powrót do...?
Szymon Zmarlicki
63
Z pamiętnika misjonarza
Projekt „Misja Szkoła”
Agnieszka Sokolnicka

64
Wszystkie ręce na pokład!
Wiesław Chojnowski OMI

66
Wiadomości obłackie

Kultura i rozrywka

67
Musical, film, książki
recenzje
69
Kuchnia z misją
Krem z kalafiora z białą czekoladą
Tobiasz Król

70
Obłacka anegdota, Odkurzona fotografia

71
Kwestionariusz misyjny
Beata Misiewicz SEMD

72
Misja na boczku
73
Papieskie intencje misyjne
listopad, grudzień

Felieton z misją

74
Chodzi o dialog
Elżbieta Adamiak
Dobro w czasie marnym
ks. Andrzej Draguła

48

32

WATYKAN

ETTORE FERRARI/PAP/EPA

SYNOD WZNOWIONY

Od 2 do 27 października w Rzymie odbywało się drugie zgromadzenie Synodu o Synodalności. Na delegatów KEP na zgromadzenie powołani zostali metropolita warmiński abp Józef Górzyński, biskup gliwicki Sławomir Oder i biskup pomocniczy diecezji warszawsko-praskiej Jacek Grzybowski. Z nominacji papieskiej w obradach wzięli udział metropolita łódzki kard. Grzegorz Rys i prof. Aleksander Bańka. W Synodzie uczestniczył także kard. Konrad Krajewski. *Więcej na ten temat w kolejnym numerze.* KAI

P O L S K A

Z ARCHIWUM NINIWA TEAM
FLICKR/DZIELOPL

PONTYFIKAT JESIENI ŻYCIA

13 października obchodziliśmy XXIV Dzień Papieski pod hasłem „Święty Jan Paweł II. Ewangelia starości i cierpienia”. W przededniu na Zamku Królewskim w Warszawie odbyła się Gala Nagród TOTUS TUUS. Podczas Dnia Papieskiego zbierano fundusze na program stypendialny dla zdolnej i niezamożnej młodzieży z małych miejscowości prowadzony przez Fundację „Dzieło Nowego Tysiąclecia”. KAI

LESZEK SZYMAŃSKI/PAP

P A R Y Ź

PARALIMPIADA – POLSCY SPORTOWCY NIE ZAWIEDLI

Igrzyska Paralimpijskie trwały od 28 sierpnia do 8 września. Polska reprezentacja (składająca się z 84 sportowców) udowodniła swoją siłę i determinację, zdobywając 23 medale – w tym 8 złotych, 6 srebrnych i 9 brązowych. Polacy zajęli 14. miejsce w ogólnej klasyfikacji. Igrzyska zgromadziły około 4400 sportowców z 168 krajów, którzy rywalizowali w 22 dyscyplinach. PAP

M A R O K O

W GOŚCIACH U BERBERÓW

Pieszna wyprawa NINIWA Team do Maroka odbywała się od 31 sierpnia do 20 września 2024 r. Wzięło w niej udział 26 osób. Uczestnicy zdobyli m.in. Toubkal – najwyższy szczyt Maroka. Sercem całej akcji było przemierzanie wiosek i spotkania z Berberami. Ujmująca była ich serdeczność, która wyrażała się w powitaniach, chlebach i szklankach herbaty. JUSTYNA ZYGMUNT/NINIWA TEAM

Chcesz przeczytać więcej?

Zamów prenumeratę, aby otrzymać dostęp do pełnej zawartości czytelnicy.